

Motion till riksdagen

1988/89:Fi202

av Lars Werner m.fl. (vpk)

Samhällsfonder inför 1990-talet

Riksdagen beslutade 1983 om införande av löntagarfonder. Vpk kunde då konstatera att det förslag som SAP genomdrev hade mycket litet gemensamt med de huvudfrågor som togs upp i fonddebattens början. I stort sett är bara ordet "löntagarfonder" kvar. Målsättningar som syftar till förändringar av makten i samhället, ändrad förmögenhetsfördelning, styrning av industripolitiken och demokratisering av arbetsliv och samhälle saknas i de löntagarfonder vi nu har.

Socialdemokraterna har deklarerat att de inte skall ge nuvarande löntagarfonder mer pengar efter 1990. De borgerliga partierna vill avveckla fonderna och dela ut deras tillgångar till olika ändamål. Det enda nya i fonddebatten är LO-rapporten "Välfärdsstaten och sparandet", som handlar om ledighetsfonder, semesterfonder, pensionsfonder, kommunala investeringsfonder etc. Den har fö inget nytt anslag. Makten skall inte attackeras och fonderna skall vara en del i ett välmående kapitalistiskt system.

Det är nu hög tid för arbetarrörelsen att enas kring ett helt nytt fondsystem. Ett system som anknyter till de grundproblem i det kapitalistiska samhället som en gång föranledde Meidner att börja formulera ett fondförslag. Vpk har utarbetat ett förslag till samhällsfonder, som är en god grundval för att genomföra ett nytt fondsystem för 1990-talet.

15 års fonddebatt

Fonddebatten har pågått i snart femton år. En mängd idéer, förslag, rapporter och kongressbeslut har fattats – och sedan dragits tillbaka. Socialdemokratisk och facklig ledning har genom denna obeslutsamhet skapat en stor osäkerhet inom arbetarrörelsen och därmed lämnat utrymme för högerkrafternas reaktionära offensiv.

Denna egendomliga situation beror på att verklighetsbakgrunden och därmed motiven till "fondreformen" har förändrats genom samhällets alltmer krisartade utveckling. Socialdemokratins brist på realistisk analys av kapitalismens mekanismer och dess borgerliga ekonomiska tänkande har förvandlat arbetarklassens offensiva förväntningar till pessimism, passivitet och nederlagsstämning.

Den socialdemokratiska efterkrigsstrategin, byggd på en kombination av tillväxtorienterad exportekonomi och en serie breda "välfärdsreformer", drabbades av grundläggande motgångar i och med att allt tydligare kristecknen blev uppenbara i slutet av 1960-talet. Parallellt ställdes allt fler krav som i

grunden kom att punktera den fackliga och politiska klassarbetspolitiken, dvs. "den svenska modellen".

Mot. 1988/89
Fi202

Motiv för löntagarfonder

I fondförslagen har genom åren åberopats många olika motiv, men de flesta låter sig grupperas under huvudrubrikerna:

1. Arbetet och investeringar
2. Ägande och ekonomisk fördelning
3. Makt och demokrati

I en politisk situation som domineras av permanent arbetslöshet, sjunkande investeringar, kraftigt ökande ekonomiska och sociala klyftor och successivt skärpt maktkoncentration inom näringslivet, blir naturligtvis de nämnda motiven politiskt sprängstoff i den politiska debatten. Storfinsansens maktställning ställs gentemot arbetarklassens och folkets demokratiska ideal.

Vem äger Sverige? Vem har makten över människor, arbete och regioners utveckling? Vem skördar frukterna av arbetet med landets råvaror och resurser? Sådana frågor aktualiserades och svaren på dem har väckt den socialistiska ideologin till liv. Arbetarrörelsen var redo för mobilisering, men ju mer den ekonomiska krisen skärptes under 70-talet, desto längre backade den socialdemokratiska ledningen. Man hukade sig inför kapitalismens och klassorättvisornas försvarare som höll upp "fondspöket" i varje situation.

Fondmotstånd

Fortfarande får "Fonderna" och "Fondsverige" representera hemiska framtidsbilder med ekonomisk stagnation, arbetslöshet, diktatur, ineffektivitet, "fackpampar", småföretagares konkurser och allmän misär. I sin grova propaganda kan SAF och borgerligheten dölja verkligheten för att istället ägna sig åt att skjuta på symboler och spöken. I mängden av fondförslag och alla ändringar och reträtter kan man vara förvissad om att förvirring och okunskap råder. Det utgör en god jordmån för skräckpropaganda och stora politiska reklamkampanjer. Det kostar pengar, men SAF saknar inte kapitalresurser. Fjärde oktober-rörelsen är ett resultat av denna utveckling.

Oordnad reträtt

När socialdemokraterna trädde till oordnad reträtt övergavs på punkt efter punkt de förslag som kunde hota kapitalismens mekanismer. Ordet "fond" är kvar i debattens centrum, men står idag snarast som kapitalisternas redskap i egenskap av kapitalförsörjare av aktiebörsen.

Verklighetens arbetslöshet, ekonomiska och sociala orättvisor, liksom den tilltagande maktkoncentrationen gör sig dock alltmer påmind. Det är dessa stora politiska frågor som måste avgöras idag och inför 1990-talet. Av arbetarpartierna krävs att de pekar ut en socialistisk politisk strategi ut ur krisen. Därför måste "fonddiskussion" skärskådas ur dessa huvudfrågors synvinkel.

1. Arbetslöshet – sysselsättning – investeringar – regional utveckling

Arbetslösheten är – trots högkonjunkturen – stor, om man beaktar dem som omhändertags av AMS, förtidspensioneras och slås ut från arbetslivet.

Kapitalismens utveckling skapar regional obalans, med arbetslöshet, samhällens avfolkning och avfolkningsbygders död.

Frånsett investeringar i två bilfabriker ligger investeringarna i industrin på en allt för låg nivå. De svenska storbolagen investerar dock alltmer utomlands, idag mer än vad som sammanlagt investeras i Sverige. Kapitalexporten har mer än tiodubblats sedan 1970.

Istället för att investera i produktiv verksamhet som kan gagna sysselsättningen i landet, flyr kapitalet till spekulation och finansiella transaktioner och spelar endast en parasitär och skadlig roll i ekonomin. Många av de mest vinstrika företagen har under en följd av år tillåtits avskeda och permittera arbetare, avveckla produktion i Sverige och upphöra med utvinning och förädling av landets råvaror.

Investeringarna för framtiden faller drastiskt. Många regioner avfolkas och får en allt sämre skattekraft, arbetslösheten är omfattande särskilt för ungdomen och invandrarna, människor utförsäkras i allt större omfattning och blir beroende av socialt understöd. Sådan är dagens verklighet. Kapitalismen urartar alltmer. Det självklara kravet om ARBETE ÅT ALLA sviks i grunden.

2. Ägande – förmögenhetsfördelning – ekonomiska klyftor

De ekonomiska klyftorna mellan olika grupper har ökat kraftigt under den senaste tioårsperioden. Inflationen har förstärkt tidigare orättvisor. Skattesystemet med sina orimliga avdragsregler gynnar kapitalägare och höginkomsttagare. Bostadsmarknadens våldsamma spekulationsinslag har omfördelat många miljarder årligen till de rikares förmån. Spekulation av alla slag har gynnats av inflationen, skatteregler och skyhöga räntor.

Stora rikedomar har funnit nya ägare de senaste åren. Vinsterna ökar lavinartat för såväl finansbolag som för tillverkningsindustrin. Fördelningen mellan kapital och arbete inom den produktiva industrin missgynnar arbetarklassen. I mitten av 70-talet var kapitalets del av förädlingsvärdet 22%, medan det nu i slutet av 80-talet är 33% av förädlingsvärdet.

Under det första socialdemokratiska regeringsåret 1983 började såväl vinster som aktieutveckling slå rekord. Oskäligen devalveringsvinster har plockats hem. Även mellan löntagargrupperna ökar klyftorna. Löneorättvisorna består och utvidgas. Den orättvisa marginalskatteformen gör ont värre. Samtidigt fortsätter reallönerna att sjunka för de lågavlönade och kostnaderna för mat och bostad ökar mest, vilket givetvis drabbar arbetarklassen och övriga låginkomsttagare. Ökade sociala klyftor är en direkt konsekvens.

Det ojämlika ägandet av kapital i olika former är grundläggande för de växande ekonomiska klyftorna i Sverige. Under de senaste årens industriella kris har aktieägarna och överklassen gynnats samtidigt som de som arbetat ihop rikedomarna drabbats av sänkt standard. Klassorättvisorna skärps alltmedan kapitalismen urartar.

Det självklara kravet på EKONOMISK OCH SOCIAL RÄTTVISA sviks i grunden.

Mot. 1988/89
Fi202

3. Maktkoncentration – demokrati – kontroll över näringslivet

Såväl banker som industri ägs och styrs i Sverige av ett fåtal privatpersoner. Maktkoncentrationen har fortgått och är nu oerhörd. Den underlättas av att det passiva institutionella ägandet ökar i andel. Storföretagen äger bara en fjärdedel av sitt arbetande kapital. Resten har man lånat av svenska folket genom AP-fonder, pensionskassor, försäkringsbolag och banker. Mer än 90% av näringslivet är dock kontrollerat av privata intressen. I runda tal är det 10 stora finansfamiljer som styr företag med närmare 600 000 anställda i Sverige. Omkring 1% av alla aktieägare kontrollerar 75% av alla aktier i Sverige.

De flesta aktieägare är helt maktlösa. I 75% av de största företagen är det två personer eller färre som har makten att driva igenom beslut på bolagsstämmorna.

Mer än 90% av industriinvesteringarna finansieras av företagens behållna vinstmedel. Nyemissioner är ovanliga och utnyttjas för övrigt mest av institutionernas placeringar. Detta innebär i korthet att den typiske kapitalisten eller private aktieägaren egentligen endast tjänar pengar och utövar makt genom sitt ägande, han riskerar knappast något.

Kapitalisterna utför sina viktiga transaktioner i hemlighet och oftast utanför aktiebörsen. Bolagen köper in sig hos varandra och upprättar nya maktstrukturer. Imperier växer och omvandlas i enlighet med privata intressen. Storföretag i vilka tiotusentals människor arbetar byter ägare över en natt och med ägandet följer den oinskränkta makten att styra och förändra. Hela branscher omstruktureras av ett fåtal personer med diktatorisk makt.

Det finns en mycket stark koppling mellan finanskapitalet i bankerna och industrikapitalet. Även här är huvuddelen av det strategiska kapitalet dominerat av samma fåtal rika personer och familjer. Sammanflätningen mellan svenskt och internationellt kapital går allt längre.

I själva verket råder i Sverige av idag ekonomisk diktatur där ett fåtal, i kraft av ett strategiskt ägande av kapital och produktionsmedel, kontrollerar näringslivet och därmed svensk ekonomis utveckling. Denna odemokratiska struktur förstärks alltmer, samtidigt som den äldre kapitalismens konkurrens urholkas. Monopol, maktkoncentration och kapitalets internationalisering tilltar, alltmedan kapitalismen successivt urartar.

Det självklara kravet på MAKTFÖRDELNING OCH DEMOKRATISK KONTROLL sviks i grunden.

Sammanfattning

När vi sammanfattar den politiska situationen efter de senaste krisåren kan vi se hur storfinsans stärkt sin ställning, såväl maktpolitiskt som ekonomiskt. Statsmakten och de demokratiskt valda organen saknar resurser och styrmedel att kontrollera utvecklingen. Grundläggande politiska målsättningar sviks. Verkligheten har uppenbarat för alla att såväl samhället som

lönearbetarnas fackliga organisationer står maktlösa och utan handlingsstrategi. Kapitalismens urartning borde givetvis vara till nackdel för högerkrafterna och samtidigt gynna spridningen av arbetarklassens socialistiska ideologi. SAF och borgerlighetens lösning på problemen är endast att förespråka mer kapitalism, dvs ökade klyftor, större maktkoncentration, mindre demokrati och återgång till förlegade sociala ideal.

På grund av socialdemokratiens defensiva strategi (tredje vägens politik), osäkerhet i grundläggande frågor, borgerligt styrda ekonomiska och politiska tänkanden, lyckas högern vända nackdelar till fördelar och att gör svart till vitt. Sverige utmålas som styrt av fackföreningspampar, den sociala grundtryggheten utmålas som dyrbar lyx – medan den verkliga lyxkonsumtionen beskrivs som individens frihet och arbetslösheten lastas på den enskilde.

Fondfrågan har tidvis rört vid väsentligheter, därav de starka reaktionerna. Från att ha varit en offensiv fråga för arbetarklassens politiska målsättningar har den utmynnat i urholkade tekniska konstruktionslösningar.

Genom att granska debatten om fonder ur de tre nämnda politiska huvudfrågornas perspektiv kan vi bättre förstå de politiska sammanhangen och få en mer realistisk bedömningsgrund för hur ett fondsystem inför 1990-talet skall utformas.

Meidners förslag

LO-kongressen 1971 gav Rudolf Meidner uppdraget att utreda frågan om löntagarfonder. En omfattande utredning förelåg 1975 som i stort sett antogs med entusiasm av LO-kongressen 1976.

Förslaget till kollektiva löntagarfonder motiverades främst av att man vill bryta makt- och förmögenhetskoncentrationen i näringslivet, att ge lönearbetarna ett väsentligt större inflytande och att stödja den solidariska lönepolitiken. Meidner och LO kom att i klartext erkänna sambandet mellan ägande och makt. Man hävdade arbetets direkta rätt till stora delar av produktionsöverskottet. Man avvisade individuella lösningar med aktiespridning och förutsatte ett kollektivt ägande. Systemet byggde på att aktiebolag med fler än 50 anställda skulle erlægga 20% av vinsten i form av aktier till branschvisa löntagarfonder (eventuellt regionala fonder), vilkas styrelse skulle utses av fackföreningarna. Det uppskattades att 50% av den berörda aktiestocken skulle komma att ägas av fonderna inom 15–40 år.

Fondernas avkastning skulle användas kollektivt för att stärka lönearbetarnas positioner: Egna utredningsinstitut, facklig utbildning, samhällsinriktad forskning, satsningar på arbetsmiljö etc. Organisation och tekniskt administrativa lösningar skulle utredas vidare. Förslaget måste ur socialdemokratiskt perspektiv anses vara mycket radikalt.

Det väckte också stora förhoppningar och entusiasm i arbetarleden. Förslaget innebar helt enkelt att en del av bolagsvinsten direkt överfördes till lönearbetarnas ägarkapital. Den maktpolitiska aspekten var central.

Vpk:s kritik av Meidner

Kritiken från vpk och övrig socialistisk vänster byggde på att förslaget skulle binda arbetarna vid ett långvarigt samarbete med de nuvarande kapitalägar-

na, och att arbetarnas inflytande skulle baseras på deras roll som arbetare och inte som eventuella kapitalägare. Vidare påtalades det att stora risker för dubbla roller skulle drabba fackföreningarna, vilket kunde hämma den offensiva fackliga kampen för bättre löner och arbetsvillkor. Det kritiserades även för att lönearbetarnas successiva växande inflytande reserverades för vinstrika bolag, medan inget inflytande gavs till dem som arbetade i krisföretag. Förslaget var heller inte kopplat till förslag om socialisering av bank- och finansväsendet, eller upphävandet av aktiemarknaden eller nuvarande bolagsordningar. Ingen övergripande samhällelig eller facklig strategi fanns angiven för den "socialistiska strategin". Det fanns ett starkt moment av brist på realism och utebliven ekonomisk-politisk analys i LO-kongressens beslut.

Det var som om fackföreningsrörelsen gemensamt med Wallenberg skulle bygga socialismen, som om klassmotsättningarna inte fanns. Visst innehöll det första genomarbetade löntagarfondförslaget en radikal kärna och mycket ideologisk klarsyn – i jämförelse med senare förslag – men det ligger mycket i C H Hermanssons karaktäristik av förslaget som "en halshuggning av kapitalismens skugga".

Vi kan nu konstatera – snart 13 år efteråt – att de arbetande inte fick det inflytande Meidnerförslaget sade sig syfta till. De fonder vi fick efter riksdagsbeslutet 1983 har inte som främsta syfte att bryta makt- och förmögenhetskoncentrationen i näringslivet, utan tvärt om. Löntagarfonderna ger inte lönearbetarna något inflytande och den stödjer inte en solidarisk lönepolitik. Paradoxalt är att privatkapitalet idag – också efter börskraschen – är starkare än det var 1975.

Löntagarfonderna

Det löntagarfondsförslag som 1983 bifölls av riksdagen hade följande utgångspunkter:

- Löntagarfonderna skall stödja och möjliggöra lönepolitisk återhållsamhet
- bidra till jämnare förmögenhetsfördelning
- förbättra kapitalbildningen
- stärka ATP-systemet
- stärka löntagarinflytandet.

Systemet innebär en utvidgning av befintliga AP-fonder, där minst fem regionala fonder skall förvalta aktiekapital med lönsamhetskrav på 3%. Avkastningen skall föras till de övriga pensionsmedlen. Sammanlagt kommer drygt 2 miljarder kronor årligen att tillföras fondernas kapital. Finansieringen sker dels med en komplicerad form av övervinstdelning där 20% av realvinsten över en viss nivå beskattas, dels en särskild ATP-avgift på 0,2%–0,5% som skall avräknas från löneutrymmet.

Sammanfattningsvis kan konstateras, att den enda målsättning löntagarfonderna uppnår är den lönepolitiska återhållsamheten. Någon brist på kapital på börsen föreligger överhuvudtaget inte – tvärtom. Däremot saknas det samordnande investeringsbeslut för en långsiktig industriell utveckling.

Om vi jämför med de tidigare LO-förslagen till löntagarfonder återstår det

praktiskt taget ingenting av de maktpolitiska ambitionerna och även själva innehållet i konstruktionen är helt annorlunda. Endast namnet "löntagarfonder" återstår på dagordningen. Löntagarfonderna är numera ofarliga för den bestående ordningen och stödjer snarare det moderna kapitalistiska produktionssättet. Kapitalet får sitta i orubbat bo och fackföreningsrörelsen och samhället deltar i aktiespekulationen. Någon förmögenhetsfördelning, något industripolitiskt ansvar eller några demokratiska maktanspråk är det inte längre fråga om.

Några riktade emissioner eller någon facklig initiativrätt förekommer inte längre, utan fonderna får köpa vad som finns till försäljning å börsen. Mer än 50% av röstvärdet får inte disponeras av fonden i ett företag och högst 8–10% av börsvärdet får ägas av fonderna. Möjlighet finns att om så begärs överföra halva fondens röststyrka i ett företag till de lokala fackföreningarna. Förslaget berör ca 1% av befintliga företag, stiftelser och ekonomiska föreningar.

Fonderna skall inte påta sig företagsledande ansvar utan nöja sig med att förse företagen med riskvilligt kapital, dvs att bli ännu en institutionell placerare på börsen.

Det är viktigt att notera att löntagarfondsystemet endast införts på prov till år 1990. Några punkter är värda att rikta uppmärksamhet på:

- Huvudmålsättningen har övergått till att hålla tillbaka lönekraven
- Övervinstdelningen är mycket "väl villig" och innehåller dels fribelopp, och dels är den inflationsskyddad
- De flesta företag berörs överhuvudtaget inte av systemet
- Ingen industripolitisk målsättning skall styra verksamheten bortsett från ett reall avkastningskrav på 3%
- Fonderna skall inte ta på sig ett företagsledande ansvar även om detta i något fall vore möjligt genom tillräckligt antal röster
- Fonderna skulle fram till 1990 eventuellt kunna tillföras sammanlagt 12–15 miljarder kronor att spridas ut på börsen
- Fondernas aktieköp har kraftigt drivit upp aktiekurserna och därmed snarare ökat den ojämna förmögenhetsfördelningen
- Fonderna kan aldrig tvinga fram emissioner eller köp av någon viss aktie, utan skall endast försöka köpa om någon erbjuder aktier till försäljning
- Bidraget till pensionsutbetalningar rör sig om ca 0,5% av vad som årligen betalas ut
- Pensionerna kommer att bli beroende av de svenska multinationella bolagens internationella vinster.

Löntagarfonderna och arbetarrörelsens huvudmål

Vid en sammanfattning av hur dagens löntagarfonder förhåller sig till de tre politiska huvudmål som ställdes vid fonddebattens start kan följande konstateras:

1. Löntagarfonderna har inte bidragit till att öka investeringarna. Någon industripolitisk förnyelse till gagn för utsatta regioner och branscher har inte förekommit. Några nya samhällsinvesteringar för att tjäna eftersatta behov och social nytta har inte kommit till stånd. Tvärtom har det

- kapitalistiska vanstyret fortsatt med samma kortsiktiga strategi som tidigare.
2. Löntagarfonderna har inte bidragit till ekonomisk rättvisa. Tvärtom har löneåterhållsamheten och skattepolitiken drabbat arbetarklassen hårt. Aktiekurserna och förmögenhetsutvecklingen har kraftigt ökat de ekonomiska klyftorna i samhället. Kapitalägarna har gynnats.
 3. Löntagarfonderna har inte angripit maktkoncentrationen och den ekonomiska fåtalsdiktaturen inom näringslivet. Löntagarfonderna är idag passiva kapitalplacereare.

Fondsystem för 1990-talet

Arbetarrörelsens och samhällets huvuduppgifter är att ge arbete åt alla, att genomföra en rättvis fördelningspolitik och att bryta storfinansens makt. Löntagarfondsystemet har inte berört dessa politiska frågor. Socialdemokratiens "tredje väg" i politiken understödjer kapitalismens utveckling. SAP slår fast att några mer pengar till löntagarfonderna efter 1990 blir det inte.

För arbetarrörelsen måste de viktiga politiska huvuduppgifterna angripas. Inför 1990 kan ett nytt fondsystem vara en del i en utveckling som skapar arbete åt alla, genomför en rättvis fördelningspolitik och bryter storfinansens maktställning och bekämpar klassorättvisorna.

Vpk föreslår därför att en utredning tillsätts som har till uppgift att lägga fram ett förslag till ett fondsystem för 1990-talet, som stärker de arbetandes makt över produktionen.

Vpk:s fondalternativ – samhällsfonder

Vpk kan tänka sig fonder om de är ett redskap för att bryta storfinansens makt och ingår i en strategi för socialism. Detta gör vpk:s samhällsfonder och de lokala fackliga investeringsfonderna. Några huvudmoment i vpk:s förslag är att:

1. Fonderna skall ha en regional förankring och främja sysselsättning och näringsliv inom varje region.
2. Fonderna skall bygga upp en svensk industriproduktion och motverka industriutflyttning till andra länder.
3. Fonderna skall användas för investeringar i löntagarägda företag och nya samhällsägda industrier. Den regionala fonden i Dalarna – Dalafonden – skulle få stor betydelse.
4. Fondernas pengar skall satsas utifrån samhällsekonomiska kalkyler för en behovsriktad produktion för nationell utveckling, regional balans, långsiktig resurshushållning och värnande om miljöintressen.
5. Fonderna finansieras genom skatter och avgifter på kapitalet och att denna finansiering inte avräknas i avtalsrörelsen.
6. Fonderna bör vara det instrument som styr investeringarna. Genom fonderna och självständig facklig kamp byggs en "motmakt" upp mot storfinansens centralt och lokalt. Fonderna blir ett instrument i strategin för socialism.
7. Ett fondsystem isolerat kan inte bryta storfinansens makt. Det måste kombineras med en kamp i syfte att överföra banker, aktiestiftelser och investmentbolag i samhällets ägo.

Vpk har en skiss till ett fondsystem som utgår från dessa sju utgångspunkter:

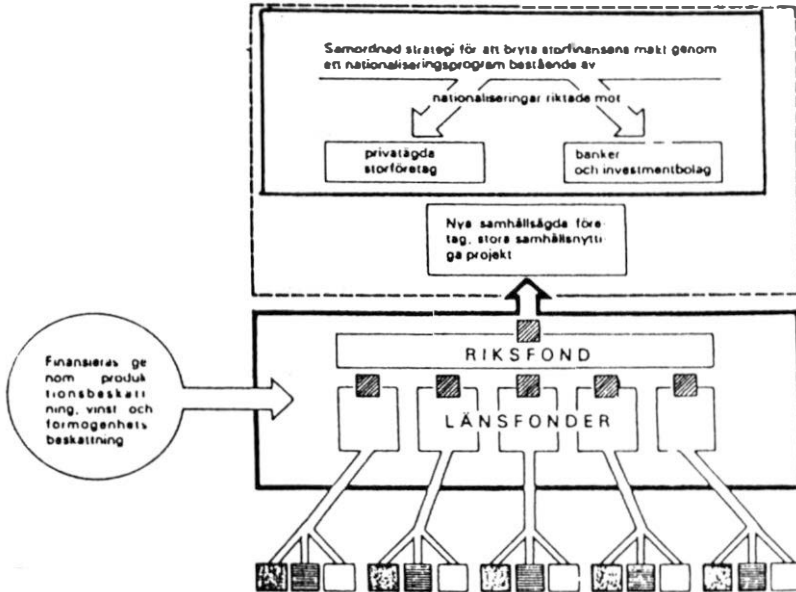
Mot. 1988/89
Fi202

1. Samhällsfonder inrättas. Dessa finansieras genom beskattning av produktion, vinster och förmögenheter. En central riksfond och 24 länsfonder inrättas.
2. Fonderna används för att skapa nya jobb genom investeringar i ny samhällsägda industri, att stödja kooperativa och löntagarägda företag, att rädda jobben i hotade branscher och regioner.
3. Delar av länsfonderna kan efter beslut av de lokala fackföreningarna användas för investeringar i det egna företaget. De utgör då lokala fackliga investeringsfonder. För att fonderna skall bli ett fungerande redskap i den fackliga kampen krävs att de kombineras med stärkta demokratiska fackliga rättigheter såsom strejkrätt och vetorätt.

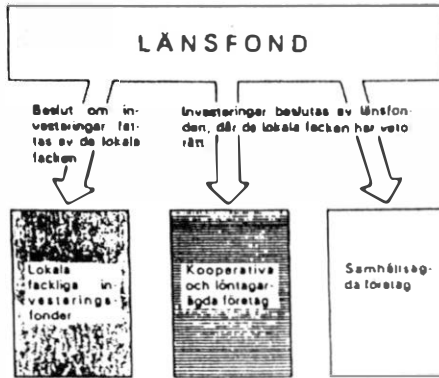
I ovan skissade fondsystem finns dagens tre politiska huvudområden

1. Fonderna skall ge fler jobb – målet är arbete åt alla
2. Fonderna har en rättvis fördelningsprofil, kapital–arbete
3. Fonderna bidrar till en annan maktfördelning.

VPK:s FÖRSLAG TILL FONDSYSTEM

Förhållandet mellan länsfonden, företag och lokala fackliga investeringsfonder (detalj)

- = demokratiskt valda fondstyrelser
- = lokala fackliga investeringsfonder
- = kooperativa och löntagarägda företag
- = samhällsägda företag

Hemställan

Mot. 1988/89

Fi202

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen hos regeringen begär att en utredning tillsätts med uppgift att lägga fram förslag till ett nytt fondsystem inför 1990-talet med utgångspunkt från de riktlinjer om samhällsfondersom motionen anger.

Stockholm den 19 januari 1989

Lars Werner (vpk)

Bertil Måbrink (vpk)

Lars-Ove Hagberg (vpk)

Margó Ingvardsson (vpk)

Berith Eriksson (vpk)

Bo Hammar (vpk)

Hans Petersson (vpk)